

Grad det Lovforslag, vi her behandler, om 8 Timers Arbejdsdagen. Hvad enten man er Tilhænger eller Modstander deraf, tror jeg, at det fra alle Sider maa erkendes, at Gennemførelsen af 8 Timers Dagen næsten med Nødvendighed forlanger en international Gennemførelse.

Det er nu 30 Aar siden, Rigsdagen for første Gang behandlede et Lovforslag om 8 Timers Dagen. Den Gang, i 1891, da 8 Timers Arbejdsdagen proklameredes her i Landet, forkyndtes den overfor Arbejderne her som i andre Lande som et Evangelium. Det var i en Tid, da Arbejdstiden, som vi alle ved, i de forskellige Lande var paa 11—12 Timer. Naar Arbejderne den 1. Maj demonstrerede følte de, de havde Ret, ikke blot rent menneskeligt set, fordi den lange Arbejdstid var umenneskelig, men ogsaa fordi den i Virkeligheden var uøkonomisk for Samfundet. Og naar man nu ser tilbage paa den Kamp, der i disse 30 Aar har været ført fra Arbejdernes Side for at føre dette Princip igennem, tror jeg, man tør sige, at Arbejdsgiverne har strittet imod langt ud over det, der var i Samfundets Interesse.

Den Gang da 8 Timers Dagen første Gang proklameredes, var den i Virkeligheden grebet med et genialt Instinkt. 8 Timers Arbejde, 8 Timers Hvile, 8 Timers Adspredelse var en Parole, der var iørefaldende og let fattelig. Den greb derfor Arbejdernes Masser. Men derfor blev da ogsaa 8 Timers Dagen efterhaanden til et Dogme; man ræsonnerede ikke længere over, om 8 Timer nu netop var det rigtige Antal Timer i alle Erhverv, i alle Bedrifter. Men derfor maatte det ogsaa gaa med dette Dogme, som det gaar med alle Dogmer: i samme Øjeblik, den sande Kærne i Dogmet sejrer, sprænges i Virkeligheden selve Dogmet af det levende Livs Krav. Det er det, der nu er sket. Jeg beder ærede Medlemmer sammenligne det Lovforslag, der i 1891 blev fremsat i Landstinget af Socialdemokratiet, med den Konvention, som nu er vedtaget i Washington. Lovforslaget i 1891 lød kort og godt paa, at 8 Timers Arbejdsdagen skulde gennemføres overalt i Handel og Industri. Men tager vi nu Konventionen fra Washington, kan man med nogen Ret sige, at denne Konvention, der er tiltraadt af Arbejderrepræsentanter for alle Lande, i Virkeligheden er, som sagt af Arbejdsgivernes Repræsentanter i Arbejdstidskonventionen, en Konvention om *Undtagelser* fra 8 Timers Arbejdsdagen. Jeg vil i Parentes sige, at det forekommer mig at være en lidt farlig Bemærkning fra Arbejdsgi-

vernes Side at kalde det en Konvention om Undtagelser fra 8 Timers Dagen og saa samtidig at argumentere mod den Mangel paa Elasticitet, som denne Konvention indeholder. Men det er klart, at en Bedømmelse af denne Konventions Følger for Danmarks økonomiske Liv kun kan foretages, naar man holder sig disse Undtagelser klart for Øje. Jeg skal derfor tillade mig et Øjeblik at dvæle ved disse Undtagelser, som Washington-Konventionen foreslaar.

Dens Hovedregel er som nævnt, at Arbejdstiden indskrænkes til 8 Timer om Dagen og 48 Timer om Ugen i alle Virksomheder i Industri og Transport til Lands med Undtagelse af de Virksomheder, hvor kul. Medlemmer af Familien arbejder — jeg vil i øvrigt sige, at jeg tror ikke, det vil være muligt paa den Maade, som Arbejdstidskommissionens Flertal har foreslaaet det, at udstrække denne Lovgivning til Hjemmearbejdet i Industrien. Men fra denne Hovedregel kommer saa Konventionen med sine Undtagelser. Den første Undtagelse finder vi i Konventionens Art. 2 b., hvor det bestemmes, at Arbejdet den enkelte Dag kan udstrækkes helt til 9 Timer, naar de 48 Timer overholdes som Gennemsnit for hele Ugen. Det, man her tager Sigte paa, er jo Week-end-Systemet, hvis Fordele for øvrigt de danske Arbejdere beklageligvis synes at have overmaade ringe Sans for. Den anden Undtagelse finder vi i Art. 2 c., hvor det bestemmes, at 48 Timers Ugen kan fraviges i Bedrifter, hvor der arbejdes i Skifter, saaledes at 48 Timers Ugen kun overholdes for et Gennemsnit af tre Uger. Den tredje Undtagelse finder vi i Art. 4, hvor det bestemmes, at i Virksomheder med kontinuerlig Drift, altsaa saadanne, som maa holdes i Gang alle Ugens syv Døgn, kan Arbejdstiden være 56 Timer om Ugen. Jeg skal her gøre opmærksom paa, at Konventionen for saa vidt strækker sig videre end den Døgn driftslov, vi har, som denne sidste fastsætter 160 Timer som Maksimum i tre Uger, medens Konventionens Maksimum jo bliver 168 Timer. Den fjerde Undtagelse findes i Art. 5, hvor det hedder, at der, hvor Bestemmelsen om 8 Timers Arbejde om Dagen og 48 Timers Arbejde om Ugen er uanvendelig, fordi Arbejdet i Bedriften er af ustadig Karakter, kan den fraviges, naar blot Gennemsnittet 48 Timer om Ugen overholdes for en længere Periode, som fastsættes af de offentlige Myndigheder. Den femte Undtagelse findes i Art. 6 a. for Sæsonarbejde, Arbejde med Afbrydelse, idet det der bestemmes, at de offentlige Myndigheder kan fastsætte Regler for de